

FESTIVAL LGBT-FILMA

Lezbično materinstvo

Daja in Jedrt vzgajata nekajmesečnega Tiborja, hkrati pa sodelujeta v predvolilni kampanji pred referendumom leta 2015. Festival LGBT-filma

Klepet je intimen film, ki je nastajal skozi režiserkino odkrivanje zgodbe njene matere A-nu, lezbijke. Festival LGBT-filma

Filmi se na letošnjem festivalu lotevajo tudi materinstva: o tem sta govorila tako tajvanski dokumentarni film *Klepet* režiserke Huang Hui Chen kot *Odraščanje Siniše Gačiča* in *Dominika Menceja*, ki prikazuje intimno doživljanje kampanje pred referendumom v istospolni družini.

Tina Poglajen

Dokumentarna filma *Klepet* in *Odraščanje* se istospolnega starševstva lotevata z dveh različnih zornih kotov. *Klepet* (režiserka **Huang Hui Chen** je zanj na letošnjem Berlinaleu prejela nagrado teddy) je zelo intimen film, ki je nastajal skozi režiserkino odkrivanje zgodbe njene matere A-nu, lezbijke, ki so jo v zgodnji mladosti prisilili v dogovorjeno poroko z nasilnim moškim, ki je imela z njim dva otroka in ju je potem, ko ga je zapustila, vzgajala sama. Portret ženske v globoko konservativnem okolju, ki si v življenju materinstva nikoli ni zares želela, je vse prej kot tisto, kar bi morda pričakovali: A-nu se pod svojo molčečnostjo izkaže za izjemno samozavestno in seksualno osvobodeno žensko, ki je bila v ljubezni vedno uspešna, ki so jo imele njene številne partnerice zelo rade in ki je bila dovolj samosvoja, da družbene okoliščine kljub vsej svoji krutosti nanjo nikoli niso imele toliko vpliva, da bi zatrlje njeno identiteto. Hkrati je *Klepet* tako ganljiv ravno zato, ker ga je posnela A-nunina hči, ki se odloči, da bo s svojo kamero zgodovino svoje družine in kraja, v katerem živijo, raziskovala toliko časa, da bo razumela, zakaj je bila njena mati – sicer ta oistična duhovnica – od nje vse njeno življenje tako odmaknjena. Intimna izpoved, skozi katero si mati in hči prvič v življenju postaneta blizu, je čustveno silovita, hkrati pa priča o tem, kako grobo nenaklonjena in homofobna družba poseže ne le v življenje gejev in lezbijk, temveč tudi v življenje njihovih najbližjih.

... in pri nas doma

Po drugi strani se *Odraščanje Siniše Gačiča* in *Dominika Menceja* z lez-

bičnim materinstvom ukvarja v domačem okolju: Daja in Jedrt vzgajata nekajmesečnega Tiborja, hkrati pa sodelujeta v predvolilni kampanji pred referendumom o popolni izenačitvi zakonske zveze za homoseksualne pare, ki je pri nas potekala konec leta 2015. Gačič in Mencej dogajanje in ozračje tistih tednov večje preneseta v film: prizori, kot so intervencija Kombinatov v homofoben javni pogovor na knjižnem sejmu, razvpita in neokusna »soočnja« na TV Slovenija in končno razglasitev rezultatov referenduma, že sami po sebi nosijo tako močan čustveni naboj, da imamo občutek, da nas je film v trenutku predstavil za dve leti v preteklost. Hkrati je bistven del pripovedi *Odraščanja* tisto, česar so imeli v kampanji »proti« ves čas polna usta: otrok, in to takšen, ki zanje ne obstaja, že odrasča v družini z istospolnima partnericama, takšna družina pa na svoji koži doživlja politično in medijsko kampanjo, ki se pretvarja, da deluje v imenu ljubezni do otrok. Morda je še posebej zanimivo, da portret družine v filmu – prav tiste družine, ki naj bi bila nekaj novega, »nenaravnega« – deluje nenavadno znano; to, da otroka vzgajata dve ženski s pomočjo starih staršev, sorodnikov in prijateljev, močno spominja na podeželske bivanjske skupnosti še izpred nekaj desetletij, ko so skupaj živeli stari starši, starši, otroci, tete in strici, pa tudi hlapci in dekleta, vzgajanje otrok pa še zdaleč ni bilo omejeno zgolj na biološke starše. Prav na tak način film dokazuje, da rigidna družinska celica z raznospolnima partnerjema in otroki navsezadnje vendarle ni tako »naravna«, sama po sebi umevna in večna, kot bi jo nekateri radi prikazali. »

Podeljeni rožnati zmaji

Na 33. Festivalu LGBT-filma je občinstvo nagradilo mehiški dokumentarec *Chavela*, ki sta ga režirali Catherine Gund in Daresha Kyi, festivalska žirija je najvišje ocenila francoski film *120 udarcev* na minuto Robina Campilla, rožnatega zmaja za slovenski kratki film pa je dobil film *Po gladini Blaža Slane*.